

VYDEJTE SE NA VÝLET S KLASÁČKEM ZA LOUPEŽNÍKY A POVĚSTMI NA HRAD CIMBURK

STRUČNÝ POPIS VÝLETU:

Cesta vás od parkoviště zavede na hrad Cimburk a místními malebnými lesy se oklikou vrátíte zase na místo startu.

DĚLKA TRASY:

6 km

OBTÍŽNOST:

Středně těžká trasa vedoucí lesem s jedním stoupáním. Pro děti od 5 let. Výlet není možné podniknout s kočárkem a na kole. Pejsky vzít můžete.

VÝCHOZÍ BOD VÝLETU:

Koryčany hledejte ve Zlínském kraji, 11 kilometrů severně od Kyjova na úpatí Chřibů.

PARKOVÁNÍ:

Na parkovišti U Křížku.

OTEVÍRACÍ DOBA A VSTUPNÉ:

Hrad Cimburk www.korycany.cz

WC:

Na hradě.

MOŽNOST OBČERSTVENÍ:

Na hradě je jen drobné občerstvení, doporučujeme sbalit si do batůžku vydatnou svačinku – tipy na ni najdete na našem webu!

ZA LOUPEŽNÍKY A POVĚSTMI NA HRAD CIMBURK

LEGENDA PRO RODIČE A POPIS TRASY:

Milí cestovatelé, stejně jako Klasáček si přírodní park Chřiby zamilujete! Tento kousek přírody skrývá historii dávných časů, roztomilé studánky, skalní masivy a mnoho dalšího. Je obestřen mýty a nikdy vás nebude nudit! Pokud jednou Chřiby navštívíte, dozajista vám přirostou k srdci! Hrad Cimburk je ovšem velmi populární destinací, takže bychom radili vyjet sem spíše mimo sezonu a víkendy. Pak si krásu místa užijete s plnou parádou.

DOPIS DĚTEM:

Ahoj, kluci a holky,

máte rádi místa, kde se schovávali loupežníci, místa, kde kázali slavní věrozvěsti v prastaré historii naší země a kde jsou lesy plné skal?

Tak to musíte jít s námi! Na jedno takové místo vás totiž vezmeme.

Stejně jako k ostatním našim výletům jsme i k tomuto připravili originální mapu s vyznačenou trasou. Když půjdete správnou cestou, budete se pozorně rozhlížet, číst texty a poslouchat, co říkají rodiče, jistě splníte všechny úkoly. Pokud nám pošlete tajenku na e-mail info@eklasa.cz, zařadíme vás do slosování o drobné ceny. Soutěžit můžete s námi až do 31. 10. 2022.

Vzhůru na výlet!

Začínáme na rozcestí U Křížku.

Utáhněte si tkaničky, hodte na záda batůžky a jdeme na to. Začneme trošičku strašidelně. Víte, proč se to tady jmenuje U Křížku? Říká se, že tu kdysi lupiči přepadli urozenou paní, která cestovala přes chřibské hory. Loupežníci pobili všechny živé a odnesli, co se dalo... Hrůza hrůzoucí! Dnes určitě na lupiče nenarazíme!

Najděte na stromě u vjezdu na parkoviště strom s křížkem a nápisem. V posledním řádku je letopočet.

1. Opište druhou číslovku z letopočtu.

Najděte žlutou turistickou značku a vydejte se po ní z parkoviště směrem dolů k hradu Cimburku. Les je zde krásně listnatý. Nejhezčí je asi na podzim, kdy listy svítí žlutě, zeleně, ale i červeně.

Poznáte nějaké druhy stromů?

Za pár minut přijdete ke studánce se zvláštním jménem – *Paní*. Sem chodily ženy z hradu Cimburku pro vodu, protože na hradě nebyla. Zahlédnete ji po pravé straně, její voda teče ze svahu přes cestu.

Podle pověsti si kdysi vzal některý z pánů na Cimburku chudobnou ženu, a když odjel pryč, jeho rodina se jí chtěla zbavit. Tak dlouho ji chodili namáčet do studené vody, až chudinka onemocněla a umřela.

A pak že otužování ozdravuje! Tenhle výlet je větší horor než pohádky od Hanse Christiana Andersena, to vám tedy řekneme!

Znáte nějaké pohádky od tohoto dánského spisovatele? Co třeba tu *O sněhové královně*? Vzpomenete si, jak se jmenovaly děti? Chlapeček byl Káj.

2. Jak se jmenovala dívka z Andersenovy pohádky?

Přišli jste na rozcestí. Odsud je to na hrad už opravdu jen kousek. Z hradu se pak vrátíte opět sem a budete pokračovat po zelené značce.

Hurá na Cimburk! Kdo tam bude první? A kdo uvidí cyklistku s helmou na stromě?

3. Co má atrapa cyklisty zapíchnuté v helmě?

No fúúúúj!

Vstupte do hradu. Návštěvu rozhodně doporučujeme. Hrad je moc hezký a podpoříte místní spolek, který se o památku stará. Rozsáhlá zřícenina gotického hradu se nachází na návrší nad vodní nádrží asi 5 km od obce Koryčany. Zbudován byl mezi léty 1327 až 1333, opuštěn v roce 1720. Na hradě stále probíhají záchranné práce...

Po prohlídce se vraťte na rozcestí a vyhledejte tu zelenou turistickou značku. Vydejte se po ní doleva směr rozcestí *U Mísy*. Než tam dojdete, řekneme si o Cimburku jednu hezkou historku, možná báchorku.

V době, kdy přestal hrad Cimburk sloužit jako sídlo majitelů panství a obývali jej poddaní, se tmavé a husté okolní lesy stávaly skrýší všelijakých lapků. Vyhledávali především opuštěná skaliska, zabydlovali se v jejich jeskyních a puklinách. A právě v jedné ze skal, kde se už dávno nelámal kámen, našel úkryt jistý Pečínka z Koryčan, známý pytlák a mnohokrát trestaný zloděj. K Pečínkovi se brzy přidal ještě vykutálenější druh, nějaký Josef Anděl z Buchlovic. Ten se dokonce vloupal do buchlovského hradu. Ukradl tenkrát mnoho koberců, gobelínů a jiných cenností, které pak se svým kumpánem Pečínkou ukryli ve vzpomínané skále. Odtud občas vycházeli do nedalekého Kyjova, aby cenné věci prodali překupníkům. Když přišlo na dělení utržených peněz, vznikl spor a Pečínka udal Anděla úřadům. Vyhradil také, kde mají společnou skrýš. Nato byli oba zloději zatčeni a uvězněni. Pečínku uvěznili v Kyjově a Anděla ve věži hradu Buchlova. Oba lapkové nakonec propadli trestu smrti. Od té doby se nazývá kulatá věž na Buchlově Andělkou a skála poblíž hradu Cimburku nese jméno Pečínkova.

Už jste u rozcestníku? Tak na něm najděte místo, které ve svém jméně ukrývá druh psa.

4. Opište zvíře.

Studánka U Mísy s dobrou pitnou vodou se nachází asi 0,5 km východně od skalního útvaru Kozel. Najdete ji naproti rozcestníku před odbočkou na zříceninu gotického hradu Cimburku a odpočívadla. Sběrač vody má tvar mísy. Právě od něj byl odvozen název studánky se silným pramenem. Pokud se zde zastavíte a oddechnete si na odpočívadle před další cestou, osvěžení z kamenné studánky přijde vhod. Všude kolem jsou krásné bukové stromy, které hlavně na podzim zdobí měděné listí. Kdysi tato studánka sloužila jako další vydatný zdroj vody pro nedaleký hrad Cimburk.

Kde se pramen vzal? Prý je to odměna za darovaný život. Jen poslouchejte...

Podle pověsti se pan Ctibor jednoho dne vydal na lov velkého jelena. V divoké štvanici Ctibor jelena skoro dostihl, ten ale klopýtl a chvíli zůstal nehybně ležet. Muž seskočil z koně a přiblížil se k jelenovi na několik kroků, aby byla jeho rána z kuše jistá. Vtom se jelen postavil na nohy a klidně odešel do blízké houštiny. „Proč jsi nevystřelil, pane?“ volali na Ctibora lovci. „Nemohl jsem, daroval jsem mu život,“ odvětil. „Pojďte sem, rychle! Na místě, kde jelen klopýtl, prýští pramen křišťálové vody, jež tu nikdy nebyla a kterou na hradě tolik potřebujeme.“ Ctibor poklekl u pramene, rozhrnul staré suché listí, vodu okusil a omyl si jí unavený obličej. Hned druhý den ráno se na pánův rozkaz vydala k místu skupina poddaných, aby pramen důkladně vyčistila a upravila ho ve studánku. Podle tradice prý i v nejparnějším létě dávala až dvanáct věder vody k pití a užítku.

Po červené značce vyrazíme směr Kazatelna. Půjdeme doleva a nahoru. Dost nahoru! :)

Pískovcové skalisko Kazatelna výrazně vystupuje ze svahu, jsou v něm vytesané schůdky pro výstup a nahoře upravená plošina. Takže připomíná kazatelnu. Na vrcholu je zasazen železný dvouramenný kříž z roku 1972. Ze skaliska je výhled přes údolí Kyjovky na protější hřeben Chříbských hřbetů, hrad Cimburk a část Koryčanské přehrady. O skalisku se traduje, že bylo skutečně využíváno jako kazatelna. Nejprve moravským arcibiskupem Metodějem, později i augustiniány z nedalekého kláštera na Svatém Klimentu. Skalisko bylo roku 1967 vyhlášeno chráněným přírodním útvarem.

Díváte se do krajiny Zlínského kraje. Je to velmi pestrý a rozmanitý kraj – najdete v něm úrodné nížiny i vysoké hory. V podhůří se pěstují zejména brambory, oves, len a řepka olejka. Horské louky a pastviny jsou vhodné k pastevectví. V nížinách podél Olšavy a Moravy i na Haně jsou velmi dobré podmínky k pěstování ovoce, zeleniny, obilnin a cukrové řepy. Část Zlínského kraje tvoří Valašsko, k němuž tradičně patří výroba slivovice, pravé moravské uzené nebo třeba valašské frgály. Označení „frgál“ se původně používalo pro zmetky, tedy nepovedené kusy koláčů. Náplně koláčů jsou prakticky výhradně sladké (maková, tvarohová, povidlová, hrušková). Pro frgál je typické, že na jeden koláč se zpravidla používá jen jeden druh náplně. Dříve se pekly také slané druhy frgálů s náplní z kysaného zelí nebo řepy, ty už se v současnosti příliš nevyskytují.

Po červené značce pokračujeme dále. Teď už to bude téměř pořád po rovině. :)

Zastavíme se na rozcestí Pod Kazatelnou a zase budeme ve jménech hledat jedno zvířátko. Tentokrát rohaté.

5. Opište rohaté zvíře.

Opět měníme barvu a vyrážíme po zelené, směr Sv. Kliment. Půjdeme dalším krásným lesem, tak typickým pro Chříby.

Horské pásmo Chříby zabírá plošně nevelkou oblast střední Moravy a odděluje severní rovinatou Hanou od jižních rovin Moravského Slovácka. Rozloha Chříbů je asi 335 km čtverečních. Nejvyšším vrcholem je Brdo s výškou 587 m. Už jste na něj vylezli? Je to pěkný krpálek. :)

Slovo Chřiby se odvozuje ze staroslověnštiny a znamená pahorky. Jak tedy správně tušíte, tato oblast se nízkými pahorky jen hemží. Na většině území ševlí překrásné bukové a dubové lesy, které místu dodávají zvláštní atmosféru. Alespoň jednou za život byste se do Chřibů měli podívat na podzim, kdy se listy barevně rozezpívají a při svém letu k zemi doslova roztančí. Je to skutečně dechberoucí podívaná. A brouzdání ve zlatě uklidňuje...

Obce v okolí Chřibů stále dodržují lidové tradice a pořádají kulturní akce, které vytvářejí ducha místního regionu. Typickým řemeslem pro tuto oblast je výroba keramiky, proto v okolí jistě naleznete spoustu keramických dílen.

Pokračujeme dále po zelené značce – po Cyrilometodějské cestě.

Kdo byli Cyril a Metoděj?

Svatí Konstantin (Cyril) a Metoděj (označováni někdy jako soluňští bratři, apoštolové Slovanů či slovanští věrozvěsti) v rámci své misie na Velké Moravě v podstatě vytvořili a prosadili staroslověnštinu jako bohoslužebný jazyk. Konstantin pro něj dokonce sestavil písmo nazývané hlaholice. V roce 1981 je papež sv. Jan Pavel II. prohlásil spolupatrony Evropy. Jsou také hlavními patrony Moravy. V Česku se slaví svátek Cyrila a Metoděje 5. července. Více vás staroslověnštinou trápit nebudeme, ale pamatujte si, že bez ní byste dneska nemluvili česky, ale bůhvíjak.

Když jsme u těch svatých...

6. Jak se jmenuje nejznámější patron naší země? Doplňte jméno světce: svatý ...

Myslíte, že se mohl setkat s Konstantinem či Metodějem? Zkuste počítat... Nám vyšlo, že ne. V Boleslavi zavražděný svatý se totiž narodil v roce 907. To už byli bratři asi 30 let po smrti... Z hlediska historie se tedy minuli o fous. Co by si asi povídali, kdyby se neminuli?

Zelená značka nás odvede na rozcestí pod poutním místem. Kdo má sílu, vyleze se na něj podívat. Kdo ne, počká... A pak pokračujeme po žluté značce na start výletu.

Poutní místo Hora sv. Klimenta je hluboce spjato s velkomoravskou historií, především s Cyrilem a Metodějem. Pravděpodobně zde stávaly kostel a klášter. V roce 1421 byl církevní komplex vypálen husity, od 16. století je místo pusté. Dnes zde uvidíte pozůstatky valů a příkopů opevňujících celé hradisko. Každý rok se zde koná pouť na svátek Seslání Ducha svatého.

Hradisko na kopci sv. Klimenta bylo známo již v pravěku, archeologickými výzkumy je prokázáno osídlení trvající od 9. století do konce 15. století. Výhodně situovanou a dobře chráněnou polohu na staré obchodní stezce, která spojovala Pomoraví s Brněnskem, využili již osadníci v době Velkomoravské říše (9. století). Pozůstatky kostela sv. Klimenta na vrcholové plošině byly odkryty archeologickým průzkumem v roce 1958. Dnes jsou patrné pouze zbytky základového zdiva. K roku 1358 se vztahuje listina, podle níž bylo toto místo darováno brněnským augustiniánům poustevníkům ke zřízení kostela a kláštera. Konvent byl však vážně poškozen za husitských bouří v roce 1421 a během 15. až 16. století hradisko definitivně zpusťlo. Po zániku kláštera byly stavby rozebírány a používány jako materiál na hradě Cimburku, Buchlově, případně k budování různých lidových usedlostí.

Dále tu stojí dřevěná kaplička, kterou v roce 1964 postavili koryčanští občané místo původní kaple z roku 1880, jež stála v kněžišti základů kostela. Pak je zde zvonice sv. Gorazda.

A zvoneček, na který můžete zacinkat...

Gorazd... Co to je za jméno?

Svatého Gorazda označil Metoděj, když umíral, za svého nástupce. Tím se však vyhrotily spory mezi latinskými a slovanskými kněžími. Řím jako podmínku jeho uznání požadoval i jisté ústupky, které se týkaly liturgického jazyka. Protože „slovanská“ strana odmítla na dohodu přistoupit, vyvolala hněv tehdejšího panovníka Svatopluka a sv. Gorazd byl z Moravy i se svými stoupenci vyhnán.

Pokud jste si zazvonili, můžete se vydat po pěšince dolů.

Najděte naučnou tabuli pod kopcem s plánkem hradiště a kresbou věrozvěstů a doplňte název tabule. Hradisko ... Klimenta.

7. Doplňte prostřední slovo.

Vidíte, co na vás kouká z tajenky? Jsou to loupežníci, kteří obývali hrad, na němž jste dnes byli. Vzpomenete si, jak se jmenoval? :)

Kdo to neví, oběhne 4x nejbližší buk nebo 6x nejbližší dub. :)

Žlutá značka vás odvede k parkovišti. Je to odsud už jen kousíček. My doufáme, že se vám výlet líbil, a budeme se zase někdy těšit na našich výpravách s tajenkou na shledanou! :) A na cestu domů přidáme ještě jednu povídku. :)

Podobně jako o jiných hradech i o Cimburku dodnes kolují romantické povídky spojené s tamními tajnými chodbami vedoucími do celého širokého okolí. Jednou se prý vydalo několik chlapců z Koryčan na Cimburk, aby si tu hráli na loupežníky a rytíře. Po chvíli se nepohodli a jeden z nich hodil kamarádovu čepici na rozpadající se vrchol někdejší hlavní věže, kde zapadla do otvoru po bývalém schodišti. Všichni hoši se rozprchli a nešťastník se vydal za čepicí, aby doma nedostal. Vyšplhal na hradbu a dole v otvoru uviděl bělovlasého dědečka, kterého se otázel, zda tam někde není jeho čepice. Ten odpověděl, že je jich tam několik, že si musí vybrat. Chlapec tak učinil a spolu se stařečkem našli mezi krásnými čepicemi tu jeho otrhanou. Ale jak teď nahoru? pomyslel si chlapec. Dědeček mu ukázal chodbu, která z úzkého otvoru pokračovala někam vpřed. A za odměnu, že si hoch vzal svou opotřebovanou čepici, mu daroval lucernu. Cesta podzemím mu trvala několik hodin, až vyšel dutinou ve staré lípě v koryčanské zámecké zahradě. Doma rodičům pak vše vyprávěl a jako důkaz jim ukázal darovanou lucernu. A hle. Obyčejná rezavá lucerna se proměnila ve zlatou lampu. Tak se cimburský záhadný dědeček odměnil poctivému chlapci.

REKAPITULACE OTÁZEK DO KŘÍŽOVKY:

1. Opište druhou číslovku z letopočtu.
2. Jak se jmenovala dívka z Andersenovy pohádky?
3. Co má atrapa cyklisty zapíchnuté v helmě?
4. Opište zvíře.
5. Opište rohaté zvíře.
6. Jak se jmenuje nejznámější patron naší země?
Doplňte jméno světce: svatý ...
7. Doplňte prostřední slovo.

Věříme, že jste si cestu za naší tajenkou užili. Těšíme se, že vás na některém z našich Klasáčkových výletů zase někdy potkáme. Přejeme šťastný návrat domů!

Chcete se dozvědět **další zajímavosti** a informace o značkách kvality? Vše najdete na jednom místě zde: www.akademiekvality.cz

Recepty na doma i na výlety inspirované produkty značek kvality najdete zde: www.akademiekvality.cz/recepty

Někdy je nutné zůstat doma v teple a pak se budou hodit **tipy, jak zabavit neposedné děti**. Zde najdete pracovní listy, fotonávody i další inspiraci pro malé i velké. www.akademiekvality.cz/pospolu-u-stolu

ZA LOUPEŽNÍKY A POVĚSTMI NA HRAD CIMBURK

